

Utdrag ur barn- och ungdomsboken ”Odens budbärare”, en pedagogisk bok för mellanstadiet som handlar om den moderne pojken John som hamnar vid kung Erik Segersäkres (Segersälles) hov år 995 och du ”kulturkrockar” som uppstår mellan hans moderna föreställningar och de vikingatida. Bl a är en kort sekvens i hur olika man såg på barns sex. För säkerhets skull har dessa ”känslösamma” delar i dagens högmoralistiska Sverige kursiverats, så man kan hoppa över dem vid en läsning.

John har ”introducerats” av kung Eriks dotter, Åsa, men han är rädd och ledsen första kvällen han ska lägga sig att sova. När han lägger sig där så lägger sig strax någon bredvid honom.

HÅN OCH SKRATT

Först tänkte John rusa upp ur bädden. Men då skulle han bli tvungen att klättra över den som la sig ner bredvid honom. Och hur kunde han veta att det fanns någon som ville hjälpa honom i huset alls? Det fanns alltså bara en sak att göra:

– ”Vem är du”? viskade han fram så tyst, att någon knappast kunde höra det. Men den som kröp ner i bädden hörde det tydligen, för hon svarade.

– ”Var inte rädd. Jag är Kvida, trälflickan. Det var jag som serverade bröd och hämtade din kniv. Jag tog den med mig förresten”.

– ”Ska du döda mig med den”? John var nästan gråtfärdig av rädsla. Flickan fnittrade till.

– ”Döda dig? Varför det? Du är ju konungens hedersgäst och Odens heliga sändebud från framtiden. Det fattar du väl att en trälflicka som jag aldrig skulle kunna göra”?

John var tyst ett ögonblick. Det kändes lite lättare nu när hon skrattat så där. Det var ett så fint litet skratt.

– ”Men varför lägger du dig i min säng då”?

– ”För att du inte ska frysa så klart”!

– ”Men jag fryser inte”. Flickan skrattade igen.

– ”Men imorgon kommer du att göra det. Då är det jätte kallt i salen, för då har elden nästan slocknat”. Hon var tyst en stund. Så fortsatte hon: ”Sover ni inte ihop i framtiden”?

– ”Nä”, svarade John. ”Vi ligger i egna sängar”.

– ”Fryser ni inte då”?

– ”Nej. För elementen är på och då är det varmt hela natten”. John drog andan och tog mod till sig för nästa fråga. ”Men varför skulle just du ligga här? Fanns det ingen kille som kunde göra det”?

Nu kom det ett nytt fnitter från flickan, som fick John att känna sig dum. Han hade säkert gjort bort sig och ställt en dum fråga. Det blev tyst en stund. Till slut hördes flickan tala igen.

– ”Vad konstigt du frågar. Tycker du inte om flickor”?

– ”Jo, men... jag menar”... John visste inte riktigt vad han skulle säga. Han kände sig bara heldum.

– ”Alla konungens hedersgäster får en trålflicka att sova bredvid sig för att behåga dem, *eller att sjafna* med*. Det är en självklarhet för vilken värd som helst att erbjuda sin gäst. Men de brukar vara lite äldre för att få det. Men eftersom du var så ung så tyckte drottningen att en ung flicka skulle ligga bredvid dig”.

– ”Sjafna? Vad är det för nånting”?

– ”Vet du inte vad Sjafna är för något? Det är ju Sjöfns lek”. Flickan fnissade till igen.

– ”Vad då då”. John kände sig stött. ”Sånt leker i alla fall inte vi i vår tid, så det så”.

– ”Hur blir det barn då då”? Flickan lät verkligen förvånad.

– ”Vad då barn”?

– ”Ja, hur kan det bli barn om ni inte sjafnar? Det måste ju en pojke och flicka göra för att det ska bli barn”.

John blev alldeles chockad. Menade hon att han och hon skulle... Han blev helt förfärad! Men han samlade sig och sa:

– ”Det är det bara stora som gör. Det kan inte vi som är små göra, det förstår du väl”.

– ”Inte göra barn nej. Men sjafna kan man väl göra ändå”. Nu fnissade trålflickan igen och John blev åter chockad. Vad menade hon?

– ”Menar du att ni gör det? Sjafn... ja, den här leken”?

– ”Det är klart vi gör. Hur ska man annars kunna lära sig att bli en bra vuxen? Och så är det ju en rolig idrott”.

John blev alldeles paff. Idrott? Kallade hon det för idrott? För att inte tala om att de verkligen gjorde det också. De verkade ju inte riktigt kloka på vikingatiden. Han visste inte vad han skulle säga och kände, att nu fick det faktiskt räcka. De var verkligen helt knäppa på vikingatiden. Det här skulle nog bli jobbigt!

– ”Jaha!.. Ja, i vår tid håller vi i alla fall inte på med såna äckliga grejor, det gör bara de stora”. Han vände sig om, tydligt markerande att han inte ville prata mer. Så drog han fällarna över sig och försökte somna istället. Han gillade inte att flickan fått honom att känna sig dum, och han var verkligen chockad över vad han hört. Men samtidigt kändes det på något sätt tryggt att hon låg bredvid honom. Och hon verkade ju trots allt vara snäll. Fast väldigt, väldigt konstig förstås. Och tänk om hon skulle göra något med honom när han sov. Tänk om hon ville ”sjafna”! Nu visste han inte om han skulle våga somna eller inte.

*Sjafna= kommet från den rena älskogens eller kåthetens gudinna, Sjafn.